

Warszawa, 8 września 2023 r.

73 mld USD wyniosła wartość dodana sektora teleinformatycznego w państwach Trójmorza w 2020 r.

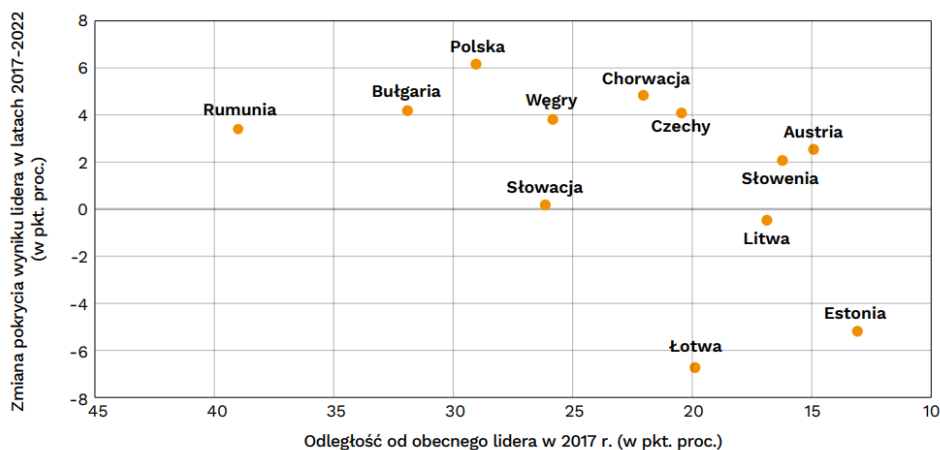
Sektor teleinformatyczny (ICT) w państwach inicjatywy Trójmorza (TSI) szybko się rozwija. 154 mld USD wyniosła łączna wartość eksportu towarów i usług ICT państw TSI. Branża teleinformatyczna odpowiadała za 73 mld USD wartości dodanej wytworzonej w krajach TSI i 4,7 proc. PKB tego regionu. Wynikiem ekonomicznym towarzyszy także poprawa stopnia cyfryzacji w państwach Trójmorza. Według wskaźnika DESI kraje TSI nadrobiły dystans względem Finlandii, lidera rankingu, w 3 spośród 4 kategorii. Polski Instytut Ekonomiczny wraz z CEE Digital Coalition, koalicją branży cyfrowej z krajów Europy Środkowo-Wschodniej, w raporcie „Sektor ICT w krajach Trójmorza regionalnym motorem wzrostu” przedstawiają stan rozwoju cyfrowego gospodarek TSI oraz rolę i znaczenie sektora ICT w regionie.

Kraje Trójmorza gonią unijnego lidera cyfryzacji

Chociaż kraje Trójmorza – poza Estonią – nie zajmują czołowych miejsc w przypadku poziomu rozwoju cyfrowego, mierzonego przez indeks DESI, to jednak na przestrzeni lat zmniejszają dystans do lidera. Najszybciej taka konwergencja występuje w zakresie cyfrowych usług administracji. Pięć krajów TSI (Słowenia, Austria, Litwa, Chorwacja, Estonia) znajduje się powyżej średniej UE w kategorii integracja technologii cyfrowych, zawierającej wskaźniki dotyczące wykorzystania technologii cyfrowych przez firmy. Natomiast Słowenia zajmuje drugie miejsce pod względem wykorzystania ICT na rzecz zrównoważenia środowiskowego oraz jest liderem w TSI w trzech podkategoriach.

„Mimo że państwa Trójmorza często zajmują końcowe miejsce w poszczególnych kategoriach rankingu DESI, warto jednak przyjrzeć się zmianom punktacji w czasie, tym bardziej, że pozycja w samym rankingu jest w dużej mierze uwarunkowana historycznie i strukturalnie. Trzeba mieć także na uwadze fakt, że na obszary, w których zapóźnienia względem lidera są duże, administracja ma wpływ jedynie pośredni. Przykładem jest wykorzystanie technologii w firmach. Natomiast tam, gdzie zjawisko konwergencji jest najbardziej wyraźne, jak na przykład w obszarze cyfrowej administracji publicznej, widzimy, że administracja państw TSI skutecznie wdraża cyfrowe rozwiązania do swojego funkcjonowania, podnosząc tym samym jakość obsługi obywateli” – podkreśla Jakub Witczak, analityk w zespole gospodarki cyfrowej PIE.

Wykres 2. Wskaźnik DESI Total – konwergencja krajów Trójmorza w całościowym rankingu DESI

Źródło: opracowanie własne PIE na podstawie danych Komisji Europejskiej.

Rośnie znaczenie sektora ICT dla gospodarki krajów Trójmorza

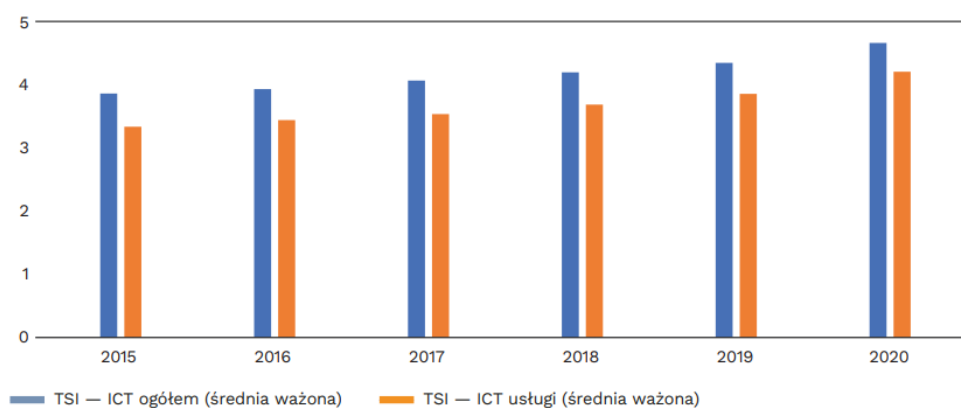
Sektor ICT państw Inicjatywy Trójmorza charakteryzuje się szybkim tempem rozwoju. Świadczy o tym trwały wzrost udziału wartości dodanej w PKB, powstające miejsca pracy a także dynamika obrotów handlowych. W latach 2015-2020 wartość dodana tworzona w sektorze ICT rosła przeciętnie o 10 proc., a w relacji do PKB osiągnęła poziom 4,7 proc. O rosnącym znaczeniu ICT dla regionu świadczy też dynamicznie rosnąca liczba pracujących. W 2020 r. w usługach ICT pracowało niemal 1,4 mln osób, co stanowiło niemal jedną czwartą zatrudnionych w tym sektorze w całej UE. Kraje regionu Trójmorza mają też ugruntowaną pozycję w globalnym handlu, odpowiadając za ok. 4 proc. handlu towarami i ok. 5,5 proc. handlu usługami ICT. Eksport towarów ICT opiera się na komputerach i sprzęcie peryferyjnym (33 proc.), telekomunikacyjnym (31 proc.) oraz elektronice użytkowej (24 proc.), zaś zagraniczna sprzedaż usług ICT jest zdominowana przez usługi komputerowe (81 proc.). Głównym partnerem handlowym pozostają Niemcy oraz Stany Zjednoczone, zarówno jeśli chodzi o sprzedaż usług jak i sprzętu ICT.

„Sektor ICT zyskuje na znaczeniu w regionie. Stale rośnie świadomość, że cyfrowy filar Trójmorza stanowi dziś w istocie motor napędowy dla wzrostu gospodarki Europy Środkowo-Wschodniej. Aby w pełni wykorzystać jego ogromny potencjał gospodarczy, konieczna ścisła współpraca w regionie i rozwój ambitnych, międzynarodowa projektów cyfrowych z udziałem państw Trójmorza. Właśnie na rzecz pogłębiania tej współpracy działamy w ramach CEE Digital Coalition” — mówi Michał Kanownik, Prezes Związku Cyfrowa Polska i inicjator CEE Digital Coalition, koalicji branży cyfrowej z regionu Europy Środkowo-Wschodniej.

„Wzrost obrotów handlowych w sektorze ICT, zarówno w ujęciu brutto, jak i wartości dodanej, oznacza że gospodarki państw Inicjatywy Trójmorza zostały efektywnie włączone

w mechanizmy międzynarodowego podziału pracy oraz funkcjonowania globalnych łańcuchów wartości. To skutek napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych. Gospodarki państw Trójmorza stoją zarazem przed wyzwaniem zwiększenia udziału krajowej wartości dodanej w eksporcie, przesunięcia w dół w strukturze globalnych łańcuchów wartości oraz poprawy wzajemnej kooperacji, by nasycić dobra ICT zaawansowaną technologią oraz unikatowymi kompetencjami, a tym samym wzmocnić ich konkurencyjność” – uważa Bartosz Michalski, starszy doradca w zespole gospodarki światowej.

Wykres 13. Udział wartości dodanej sektora ICT państw TSI w PKB w latach 2015-2020 (udziały w proc.)

Źródło: opracowanie własne PIE na podstawie danych Eurostatu (2023a).

Kraje Trójmorza muszą zadbać o promocję własnej marki i inwestycje w infrastrukturę

Wydarzenia ostatnich lat, takie jak pandemia i agresja Rosji na Ukrainę, były testem odporności dla krajowych gospodarek. W tym kontekście należy wskazać, że sektor ICT okazał się mocną stroną regionu Trójmorza. Z jednej strony cały czas rosło zatrudnienie, szczególnie w usługach IT. Z drugiej, w ostatnich latach pojawiły się w regionie nowe „jednorożce” – firmy z obszaru IT wyceniane na ponad 1 mld USD. Jednak bolączką państw TSI jest z pewnością brak wypracowanej marki oraz ograniczona współpraca regionalna. Zebrane pomysły wskazują na potencjał współpracy i rozwoju regionalnego, jednak skala potrzeb i tempo realizacji projektów nie gwarantują w najbliższych latach przełomu w tym zakresie.

„Niezbędne są znaczne inwestycje infrastrukturalne, za którymi powinny pójść programy podnoszenia kompetencji cyfrowych, a także kształcenia specjalistów w obszarze IT i nowoczesnych technologii. Region będzie przyciągał kolejne inwestycje w obszarze produkcji (wskutek przenoszenia i skracania łańcuchów produkcji), jednak barierą może okazać się brak wykwalifikowanych kadr lub też, coraz mocniej podkreślane przez firmy, niedobory infrastrukturalne. Jeśli krajom regionu uda się pokonać te bariery, to państwa

Trójmorza mają szansę jeszcze bardziej wzmocnić swoją pozycję w obszarze usług” – zauważa Ignacy Świącicki, Kierownik zespołu gospodarki cyfrowej PIE.

***

Polski Instytut Ekonomiczny to publiczny think tank ekonomiczny z historią sięgającą 1928 roku. Jego obszary badawcze to przede wszystkim makroekonomia, energetyka i klimat, gospodarka światowa, foresight gospodarczy, gospodarka cyfrowa i ekonomia behawioralna. Instytut przygotowuje raporty, analizy i rekomendacje dotyczące kluczowych obszarów gospodarki oraz życia społecznego w Polsce, z uwzględnieniem sytuacji międzynarodowej.

Kontakt dla mediów:

Ewa Balicka-Sawiak

Rzecznik Prasowy

T: +48 727 427 918

E: ewa.balicka@pie.net.pl

***

CEE Digital Coalition to koalicja branży cyfrowej i nowych technologii z Europy Środkowo-Wschodniej. Działa na rzecz przyspieszenia transformacji cyfrowej gospodarki i społeczeństwa informacyjnego regionu. Dąży też do promowania ścisłej współpracy biznesowej pomiędzy krajami Inicjatywy Trójmorza w sferze cyfrowej. Koalicja zainicjowana została przez Związek Cyfrowa Polska w 2020 r. Obecnie należy do niej 18 organizacji branży cyfrowej z 11 krajów Europy Środkowo-Wschodniej.

Łukasz Antkiewicz

T: +48 501 772 870

E: lukasz.antkiewicz@cyfrowapolska.org